

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
AUDITO KOMITETO
2016 M. RUDENS SESIJOS DARBO ATASKAITA
(2016 m. rugsėjo 10 d. – 2016 m. lapričio 11 d.)

I. BENDROJI AUDITO KOMITETO INFORMACIJA

(2016 m. rugsėjo 10 d. – 2016 m. lapričio 11 d.)

1. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas		
1.1.	Seimo pavedimai komitetui	22
	Iš jų kaip pagrindiniam komitetui	6
	kaip papildomam komitetui	16
1.2.	ES teisės aktų svarstymas	5
1.3.	ERK pavedimu pateiktos išvados	5
1.4.	Komiteto iniciatyva pateiktos išvados (ES)	-
1.5.	Komiteto pateiktos išvados	28
	Iš jų kaip pagrindinis komitetas	15
	kaip papildomas komitetas	13
1.6.	Komiteto iniciatyva sudarytos darbo grupės teisės aktų projektų rengimui ir kitiems aktualiems klausimams nagrinėti	-
2. Posėdžiai ir klausymai		
2.1.	Komiteto posėdžiai	13
	Iš jų: išvažiuojamieji	-
	bendri su kitais komitetais	-
2.2.	Klausymai (teisės aktų)	-
3. Parlamentinė kontrolė		
3.1.	Svarstyta parlamentinės kontrolės klausimų	17
	Valstybės kontrolės finansinio audito ataskaitos	8
	Valstybės kontrolės veiklos audito ataskaitos	3
	Kiti klausimai	6
4. Pareiškimų ir raštų nagrinėjimas		
4.1.	Gauta pareiškimų, raštų ir kitų dokumentų	300
4.2.	Parengta atsakymų ir raštų	103
5. Renginiai		
5.1.	Surengta konferencijų, seminarų, diskusijų	-
5.2.	Kiti renginiai	-
6. Tarptautiniai ryšiai		
6.1.	Surengta vizitų	-
6.2.	Priimta delegacijų	-

II. AKTUALIAUSI DARBAI

2.1. Parengti teisės aktų projektai

1. Vadovaudamasis Seimo Statuto 59¹ straipsnio 5 punktu, Audito komitetas parengė ir užregistravo **Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektą Nr. XIIP-4825**, kuriuo paskyrė UAB „Gaudera“ atlikti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2016 metų finansinį auditą. Seimo nutarimas Nr. XII-2760 priimtas 2016 m. lapkričio 8 d.

2.2. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas

2.2.1. Audito komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė šiuos įstatymų ir kitų teisės aktų projektus:

1. **Seimo nutarimo „Dėl Seimo IX (rudens) sesijos darbų programos“ projektą Nr. XIIP-4680**, kuriam Komitetas pritarė. Seimo nutarimas Nr. XII-2602 priimtas 2016 m. rugsėjo 14 d.

2. **Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2202 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4717**, kurio tikslas – užkirsti kelią potencialiems interesų konfliktams valstybės ir savivaldybių valdomose įmonėse įtvirtinant draudimą valstybės ir savivaldybių valdomoms įmonėms remti savo akcininkus ir su jais susijusius kitus juridinius asmenis, neleisti piktnaudžiauti parama ir nemokamai gautų paslaugų naudoti politinių partijų, jos narių ar atskirų politikų naudai bei didinti viešumą ir informacijos prieinamumą – savivaldybėse įtvirtinti viešumo ir informacijos atskleidimo principą. Po svarstymo Audito komitetas pateikė patobulintą Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2202 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4717(2). Įstatymas Nr. XII-2679 Seime priimtas 2016 m. spalio 12 d.

3. **Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio papildymo įstatymo projektą Nr. XIIP-4731**, kuriuo siekiama nustatyti, kad valstybės ir savivaldybių turtas labdaros ir paramos fondams, asociacijoms, profesinių sąjungų susivienijimams ir jį sudarančioms profesinėms sąjungoms ar politinėms partijoms būtų suteikiamas panaudai, jei šios neturi nuosavybės teise priklausančio ar panaudos pagrindais perduoto laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis valstybės ar savivaldybės nekilnojamojo turto savivaldybėje, kurioje prašoma panaudos pagrindais suteikti nekilnojamąjį

turtą arba turimo nekilnojamojo turto nepakanka ar jis yra netinkamas vykdomai veiklai. Audito komitetas, įvertinęs, kad siūlomos projekto nuostatos kelia pagrįstų abejonių dėl normų įgyvendinimo galimybių ir ribų, atkreipdamas dėmesį į tai, kad įstatymo projektu siūloma praplėsti disponavimo valstybės turtu reguliavimą, priėmė sprendimą įstatymo projekto svarstyme daryti pertrauką ir vadovaujantis Seimo Statuto 138 straipsnio 3 dalimi prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti išvadą, bei vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsniu prašyti Specialiųjų tyrimų tarnybos pagal kompetenciją pateikti Antikorupcinio vertinimo išvadą dėl minėto įstatymo projekto. Įstatymas XII-2678 Seime ypatingos skubos tvarka priimtas 2016 m. spalio 11 d.

4. Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2202 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4335, kuriuo siekiama nustatyti, kad Juridinių asmenų registro tvarkytojas savo iniciatyva panaikintų paramos gavėjo statusą, kai juridiniam asmeniui, turinčiam paramos gavėjo statusą, inicijuojamas likvidavimas Civilinio kodekso 2.70 straipsnyje nustatyta tvarka, arba kai toks juridinis asmuo turi likviduojamo, bankrutuojančio ar bankrutavusio juridinio asmens statusą ar pasibaigus juridinio asmens pertvarkymo procedūrai. Tikimasi siūlomi pakeitimai padės užkirsti kelią paramos naudojimui ne Labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka, bus išvengta nepagrįsto naudojimosi mokesčių lengvatomis. Po svarstymo Audito komitetas pateikė patobulintą Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2202 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4335(2). Įstatymas Seime priimtas 2016 m. lapkričio 10 d.

5. Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 9 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIP-3817(2), kuriuo siekiama sudaryti prielaidas korupcijos apraiškų savivaldybėse, valstybės ir savivaldybių kontroliuojamose įmonėse mažinimui, numatant kad savivaldybės ir jų įmonės gali užsiimti ūkine veikla tik išimtiniais atvejais, kai tai būtina užtikrinti visuomenės interesus ir nebūtų diskriminuojami kiti ūkio subjektai ir tik gavus Konkurencijos tarybos leidimą. Įstatymas Seime priimtas 2016 m. lapkričio 8 d.

6. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektą Nr. XIIP-4825, kuriuo siūloma paskirti UAB „Gaudera“ atlikti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2016 metų finansinį auditą. Seimo nutarimas Nr. XII-2760 priimtas 2016 m. lapkričio 8 d.

7. Audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4454,

8. Bankų įstatymo Nr. IX-2085 36, 62 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4455,

9. Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4456,

10. Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 45 straipsnio pakeitimo ir 47 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-4457,

11. Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 4 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4458,

12. Centrinės kredito unijos įstatymo Nr. VIII-1682 24 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4459,

13. Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 54 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4460,

14. Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4461,

15. Administracinių teisės pažeidimų kodekso 247², 259¹, 281 straipsnių pakeitimo ir 173¹⁵ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-4462,

16. Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 197 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-4463.

Įstatymo projekto Nr. XIIP-4454 tikslas – stiprinti investuotojų, kitų finansinių ataskaitų vartotojų interesų apsaugą, imtis veiksmų, kad auditoriai ir audito įmonės, atlikdami finansinių ataskaitų auditus, būtų dar labiau nepriklausomi ir objektyvūs, o jų pateikiamos auditorių išvados – patikimos ir sudarančios sąlygas finansinių ataskaitų vartotojams priimti pagrįstus sprendimus. Įstatymo projekto Nr. XIIP-4454 ir su juo susiję lydintieji įstatymų projektai, nors ir didelės apimties bei reikalaujantys išsamios analizės, buvo apsvarstyti Audito komitete. Planuojama priimti minėtus projektus Seimo naujoje kadencijoje.

17. Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 12, 14, 16, 20, 27, 28 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4253,

18. Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4275,

19. Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4276,

20. Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4277,

21. Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4278,

22. Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4279,

23. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4280,

24. Valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4281,

25. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4282.

Įstatymo projekto Nr. XIIP-4253 tikslas – sudaryti sąlygas visose savivaldybėse veikti savivaldybės kontrolės ir audito tarnyboms (ne vienasmeniškai savivaldybės kontrolieriui), kuriose dirbtų ne mažiau kaip 2 darbuotojai, taip siekiant tobulinti audito atlikimo savivaldybėse kokybę. Susijusių įstatymų projektų (Nr. XIIP-4275–XIIP-4282) tikslas – suderinti teisės aktuose vartojamas sąvokas. Gauti pasiūlymai bei Audito komiteto organizuotos konferencijos metu pristatyta tarptautinės praktikos analizė parodė, kad projekto tikslų galima siekti ir kitais alternatyviais būdais, todėl Audito komitetas, nutarė daryti projektų svarstyme pertrauką ir sistemiškai spręsti problemas, susijusias su išorės audito funkcijų efektyviu vykdymu savivaldybėse, o taip pat įvertinti galimybę iš esmės keisti savivaldybių išorės audito modelį, tačiau tik visapusiškai išanalizavus galimus audito modelio variantus, paskaičiavus galimus kaštus bei naudingumą savivaldybėms. Įstatymų projektus planuojama svarstyti ir priimti Seimo naujoje kadencijoje.

26. Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo Nr. XII-1727 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-3936 ir atmetė atsižvelgdamas į tai, kad teisės aktų nuostatos dėl buhalterio profesionalo statuso suteikimo įsigaliojo 2016 m. sausio 1 d. ir reikia daugiau laiko įvertinti buhalterio profesionalo sąvokos bei susijusių teisės aktų nuostatų poveikį profesijai bei šios profesijos atstovų finansinių ataskaitų kokybei.

27. Seimo nutarimo „Dėl Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2015 m. metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4356, kuriuo tvirtinamas Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2015 metų metinių ataskaitų rinkinys. Audito komitetas atsižvelgė į Valstybės kontrolės pateiktas besąlygines nuomones dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, pritarė iniciatorių parengtam Seimo nutarimo projektui. Seimo nutarimas Nr. XII-2790 priimtas 2016 m. lapkričio 10 d.

2.2.2. Audito komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šiuos įstatymų ir kitų teisės aktų projektus:

1. Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2015 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4779, kurio tikslas – patvirtinti 2015 metų Rezervinio (stabilizavimo) fondo metinių ataskaitų rinkinį. Komitetas pateiktam Seimo nutarimo projektui pritarė ir pasiūlė pagrindiniam komitetui papildyti nutarimo projektą nauju straipsniu bei pasiūlyti Vyriausybei įvertinti galimybę Rezervinio (stabilizavimo) fondo duomenis įtraukti į valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį ir inicijuoti atitinkamų teisės aktų pakeitimus. Pagrindinis komitetas Audito komiteto pasiūlymams pritarė. Seimo nutarimas Nr. XII-2786 priimtas 2016 m. lapkričio 10 d.

2. Seimo nutarimo „Dėl Privatizavimo fondo 2015 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4780, kuriuo siekiama patvirtinti 2015 metų Privatizavimo fondo metinių ataskaitų rinkinį. Audito komitetas atsižvelgdamas į tai, kad Valstybės kontrolė pateikė besąlygines nuomones dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, pateiktam Seimo nutarimo projektui pritarė. Seimo nutarimas Nr. XII-2785 priimtas 2016 m. lapkričio 10 d.

3. Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2015 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4789, kurio tikslas – patvirtinti 2015 metų Garantinio fondo metinių ataskaitų rinkinį. Komitetas atsižvelgdamas į tai, kad Valstybės kontrolė pateikė sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, pritarė iniciatorių pateiktam nutarimo projektui ir pasiūlė, pagrindiniam komitetui atkreipti dėmesį į tai, kad 2017 m. sausio 1 d. įsigalioja Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymas, todėl siekiant užtikrinti tinkamą Garantinio fondo bei Ilgalaikio darbo išmokų fondo įmokų administravimą, turėtų būti parengti ir priimti Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, Mokesčių administravimo įstatymo ir kitų teisės aktų pakeitimai. Pagrindinis komitetas pasiūlymui pritarė. Seimo nutarimas Nr. XII-2787 priimtas 2016 m. lapkričio 10 d.

4. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4784. Komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad Valstybės kontrolė pateikė sąlygines nuomones dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, pasiūlė pagrindiniam komitetui, papildyti Seimo nutarimo projektą nauju straipsniu, ir pasiūlyti Vyriausybei priimant sprendimus, didinančius Valstybinio socialinio draudimo fondo

išlaidas, užtikrinti Valstybinio socialinio draudimo fondui reikiamą finansavimą iš valstybės biudžeto ir (ar) kitų valstybės piniginių išteklių šioms išlaidoms padengti. Pagrindinis komitetas pasiūlymui pritarė. Seimo nutarimas Nr. XII-2789 priimtas 2016 m. lapkričio 10 d.

5. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2015 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4783. Komitetas atsižvelgdamas į tai, kad Valstybės kontrolė pateikė besąlygines nuomones dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, pritarė iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui Nr. XIIP-4783. Seimo nutarimas Nr. XII-2788 priimtas 2016 m. lapkričio 10 d.

6. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4781, kuriuo patvirtinamas Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys. Komitetas projektui iš esmės pritarė, tačiau, atsižvelgdamas į sąlygines Valstybės kontrolės nuomones dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir dėl valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio bei kitų pastebėjimų, pasiūlė ataskaitų rinkinį tvirtinti su valstybinio audito išvadoje pateiktomis išlygomis. Audito komitetas pasiūlė Vyriausybei: nustatyti valstybės biudžeto išlaidų planavimo bei atsiskaitymo tvarką, ją susiejant su Vyriausybės tikslais ir veiklos rezultatais bei nustatytais rodikliais, taip pat užtikrinti tinkamą viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo proceso optimizavimą, mažinant viešojo sektoriaus subjektų skaičių bei centralizuojant buhalterinės apskaitos funkciją, užtikrinti tinkamą Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo reikalavimo įgyvendinimą – apskaitos duomenis pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis bei imtis priemonių siekiant užtikrinti tinkamą valstybės turto – žemės registravimą apskaitoje. Pagrindinis komitetas šiems pasiūlymams pritarė. Seimo nutarimas Nr. XII-2783 priimtas 2016 m. lapkričio 10 d.

7. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2015 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4782, kurio tikslas – patvirtinti Lietuvos Respublikos 2015 metų nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį. Komitetas projektui iš esmės pritarė, tačiau, atsižvelgdamas į sąlygines Valstybės kontrolės nuomones dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ir dėl valstybės skolos ataskaitų, pasiūlė ataskaitų rinkinį tvirtinti su valstybinio audito išvadoje pateiktomis išlygomis. Audito komitetas pasiūlė Vyriausybei inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kad į valstybės skolą būtų įtraukti visi įsipareigojimai, kurie ne tik savo forma, bet ir turiniu yra priskirti skoliniais įsipareigojimams, taip pat įvertinti valstybės skolos ataskaitų tikslingumą ir inicijuoti teisės aktų pakeitimus, siekiant užtikrinti teisingą valstybės skolos apskaičiavimą, pagrįstą apskaitos duomenimis bei išvengiant

valstybės skolos ataskaitų dubliavimo bei inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kurie užtikrintų sistemingą turimų skolinių priemonių ir jų alternatyvų vertinimą, siekiant sutaupyti valstybės biudžeto lėšų. Pagrindinis komitetas šiems pasiūlymams pritarė. Seimo nutarimas Nr. XII-2784 priimtas 2016 m. lapkričio 10 d.

8. Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3352, kurio tikslas – eliminuoti konkrečius išsilavinimo reikalavimus asmenims, siekiantiems tapti turto ir verslo vertintojais, paliekant tik bendrą reikalavimą turėti aukštąjį universitetinį fizinių, socialinių ir technologijų mokslo sričių išsilavinimą. Audito komitetas iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-3352 ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Vyriausybės, Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms pritarė Seimo Audito komitetas ir Seimo Audito komiteto pasiūlymą. Įstatymas Seime priimtas 2016 m. lapkričio 8 d.

9. Vyriausybės įstatymo ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 14(1) straipsnio papildymo įstatymo projektą Nr. XIIP-1155, kuriuo siekiama įtvirtinti Vyriausybės narių individualią materialinę atsakomybę. Audito komitetas, įvertinęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, o taip išklauses posėdyje dalyvavusių asmenų argumentus dėl iniciatorių teikiamo įstatymo projekto įgyvendinimo galimybių problematikos, atkreipdamas dėmesį, į tai, kad problemos, susijusios su individualios materialios atsakomybės taikymu turėtų būti sprendžiamos sistemiškai, pasiūlė Vyriausybės įstatymo ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 14(1) straipsnio papildymo įstatymo projektą Nr. XIIP-1155 grąžinti iniciatoriams tobulinti.

2.3. Parlamentinė kontrolė

2.3.1. Valstybinio audito ataskaitos

1. Audito komitetas svarstydamas Seimo nutarimo „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2015 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4779, apsvaustė 2016 m. spalio 3 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. P-60-5-7-1 **„Rezervinio (stabilizavimo) fondo 2015 metų ataskaitų rinkinio teisingumas ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumas“**. Valstybės kontrolė pateikė besąlygines nuomones dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir dėl fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Komitetas atsižvelgdamas į auditorių pastebėjimus pasiūlė pagrindiniam komitetui pasiūlyti Vyriausybei įvertinti galimybę Rezervinio (stabilizavimo) fondo duomenis įtraukti į valstybės

konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį ir inicijuoti atitinkamų teisės aktų pakeitimus. Pagrindinis komitetas tokiam siūlymui pritarė. Seimo nutarimas Nr. XII-2789 priimtas 2016 m. lapkričio 10 d. Ataskaitos svarstymas Audito komitete baigtas.

2. Audito komitetas svarstydamas Seimo nutarimo „Dėl Privatizavimo fondo 2015 metų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4780, apsvaustė 2016 m. spalio 3 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-P-60-4-6-1 **„Privatizavimo fondo 2015 metų ataskaitų rinkinio teisingumas ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumas“**. Valstybės kontrolė pateikė besąlygines nuomones dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir dėl fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Ataskaitos svarstymas Audito komitete baigtas.

3. Audito komitetas svarstydamas Seimo nutarimo „Dėl Garantinio fondo 2015 metų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4789, apsvaustė 2016 m. spalio 3 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-P-20-5-9-1 **„Garantinio fondo 2015 metų ataskaitų rinkinio teisingumas ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumas“**. Valstybės kontrolė pateikė sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Audito komitetas atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės pastebėjimus, pasiūlė pagrindiniam komitetui svarstant Seimo nutarimo projektą, atkreipti dėmesį į tai, kad 2017 m. sausio 1 d. įsigalioja Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymas, todėl siekiant užtikrinti tinkamą Garantinio fondo bei Ilgalaikio darbo išmokų fondo įmokų administravimą, turėtų būti parengti ir priimti Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, Mokesčių administravimo įstatymo ir kitų teisės aktų pakeitimai. Pagrindinis komitetas pasiūlymui pritarė. Seimo nutarimas XII-2787 priimtas 2016 m. lapkričio 10 d. Ataskaitos svarstymas Audito komitete baigtas.

4. Audito komitetas svarstydamas Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo 2015 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIIP-4784, apsvaustė 2016 m. rugsėjo 30 d. Valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-P-10-3-4-1 **„Valstybinio socialinio draudimo fondo 2015 metų ataskaitų rinkinio teisingumas bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas“**. Valstybės kontrolė pateikė sąlygines nuomones dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Audito komitetas, atsižvelgdamas į tai, pasiūlė pagrindiniam komitetui svarstant Seimo nutarimo projektą pasiūlyti Vyriausybei priimant sprendimus, didinančius Valstybinio socialinio draudimo fondo išlaidas, užtikrinti Valstybinio socialinio draudimo fondui reikiamą finansavimą iš valstybės biudžeto ir (ar) kitų

valstybės piniginių išteklių šioms išlaidoms padengti. Pagrindinis komitetas pasiūlymui pritarė. Seimo nutarimas Nr. XII-2789 priimtas 2016 m. lapkričio 10 d. Ataskaitos svarstymas Audito komitete baigtas.

5. Audito komitetas apsvaustė 2016 m. rugšėjo 30 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-P-10-5-2-1 **„Privalomojo sveikatos draudimo fondo 2015 metų ataskaitų rinkinio teisingumas bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas“**. Valstybės kontrolė pateikė besąlygines nuomones dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir dėl konsoliduotųjų biudžeto ataskaitų rinkinio. Ataskaitos svarstymas Audito komitete baigtas.

6. Audito komitetas svarstė 2016 m. spalio 3 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-P-60-6-10-1 **„Lietuvos Respublikos 2015 metų valstybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumas ir valstybės biudžeto vykdymo vertinimas“**. Ataskaitoje pareikštos sąlyginės nuomonės dėl valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir dėl valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio. Audito komitetas, atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės rekomendacijas, pasiūlė Vyriausybei: nustatyti valstybės biudžeto išlaidų planavimo bei atsiskaitymo tvarką, ją susiejant su Vyriausybės tikslais ir veiklos rezultatais bei nustatytais rodikliais, taip pat užtikrinti tinkamą viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo proceso optimizavimą, mažinant viešojo sektoriaus subjektų skaičių bei centralizuojant buhalterinės apskaitos funkciją, užtikrinti tinkamą Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo reikalavimo įgyvendinimą – apskaitos duomenis pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis bei imtis priemonių siekiant užtikrinti tinkamą valstybės turto – žemės registravimą apskaitoje. Pagrindinis komitetas šiems pasiūlymams pritarė. Seimo nutarimas priimtas 2016 m. lapkričio 10 d. Ataskaitos svarstymas Audito komitete baigtas.

7. Audito komitetas svarstė 2016 m. spalio 3 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-P-60-8-11-1 **„2015 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ir valstybės skolos ataskaitų teisingumas ir skolinimosi teisėtumas“**. Auditoriai pateikė sąlyginę nuomonę dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ir valstybės skolos ataskaitų. Atsižvelgdamas į nuomonės dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio pagrindus, Audito komitetas, atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės nustatytus trūkumus ir pateiktas rekomendacijas, pasiūlė Vyriausybei inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kad į valstybės skolą būtų įtraukti visi įsipareigojimai, kurie ne tik savo forma, bet ir turiniu yra priskirti skolinams įsipareigojimams, taip pat įvertinti valstybės skolos ataskaitų tikslingumą ir inicijuoti teisės aktų pakeitimus, siekiant užtikrinti teisingą valstybės skolos apskaičiavimą, pagrįstą apskaitos

duomenimis bei išvengiant valstybės skolos ataskaitų dubliavimo bei inicijuoti teisės aktų pakeitimus, kurie užtikrintų sistemingą turimų skolinių priemonių ir jų alternatyvų vertinimą, siekiant sutaupyti valstybės biudžeto lėšų. Pagrindinis komitetas šiems pasiūlymams pritarė. Seimo nutarimas priimtas 2016 m. lapkričio 10 d. Ataskaitos svarstymas Audito komitete baigtas.

8. Audito komitetas svarstė Valstybės kontrolės atlikto valstybinio audito 2016 m. liepos 11 d. ataskaitą Nr. VA-P-40-1-10 **„Ar valstybės institucijos pasirengusios ekstremaliosioms situacijoms“**. Komitetas siekdamas, kad būtų sumažinta ekstremaliųjų situacijų susidarymo rizika ir kryptingai vykdomos pasirengimo galimiams ekstremaliesiems įvykiams ir ekstremaliosioms situacijoms priemonės, užtikrinančios reikiamą skubią pagalbą žmonėms ir taip sumažinančios pavojų jų gyvybei, sveikatai ir turtui, pasiūlė 2016–2020 m. Seimo kadencijos Audito komitetui iki 2016 metų pabaigos apsvarstyti minėtą Valstybės kontrolės ataskaitą ir, esant poreikiui, priimti sprendimą.

9. Audito komitetas svarstė 2016 m. spalio 3 d. valstybinio audito išvadą ir ataskaitą Nr. FA-P-20-4-8-1 **„Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2015 metų ataskaitų rinkinio teisingumas bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas“**. Valstybės kontrolė pareiškė besąlygines nuomones dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Ataskaitos svarstymas Audito komitete baigtas.

10. Audito komitetas svarstė valstybės kontrolės išankstinio tyrimo ataskaitą Nr. VA-P-20-8-15 **„Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programos įgyvendinimas“**. Komitetas nutarė šioje ataskaitoje keliamas problemas sistemiškai įvertinti svarstant Valstybės kontrolės ataskaitą „Programinio biudžeto sistema: strateginių veiklos planų sudarymas ir įgyvendinimo stebėseną“.

11. Audito komitetas svarstė valstybinio audito ataskaitą Nr. VA-P-10-4-11 **„Jaunimo politikos strateginis planavimas ir priemonių įgyvendinimas socialinės apsaugos ir darbo srityje“**. Audito komitetas išklaušė Valstybės kontrolės atstovų pateiktą informaciją ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovų nuomones dėl ataskaitoje pateiktų rekomendacijų. Ataskaitos svarstymas Audito komitete baigtas.

2.3.2. Kiti parlamentinės kontrolės klausimai

1. Audito komitetas **atliko parlamentinį tyrimą dėl Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių institucijų vykdomų viešųjų pirkimų**. Komiteto posėdyje buvo išklaudyta

detali informacija apie krašto apsaugos sistemoje vykdomus viešuosius pirkimus, identifikuotos rizikos bei problemos, būdingos visiems viešojo administravimo subjektams, vykdančioms viešuosius pirkimus. Audito komitetas, siekdamas sisteminių permainų, kartu su Valstybės kontrole bei Viešųjų pirkimų tarnyba priėmė sprendimą vykdyti nuolatinę rizikų analizę viešųjų pirkimų srityje, teikti pasiūlymus dėl Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų tobulinimo.

2. Audito komitetas nagrinėjo Valstybės kontrolės 2016 m. rugsėjo 12 d. ataskaitą Nr. Y-8 „**Valstybinių auditų rekomendacijų įgyvendinimas ir stebėsenos problemos**“. Valstybės kontrolė pristatė apibendrintą informaciją apie 2010–2016 m. I pusmečio viešojo sektoriaus subjektų veiksmus įgyvendinant valstybinio audito rekomendacijas ir svarbias neįgyvendintas rekomendacijas, kurioms reikalingas didesnis dėmesys. Pastebėta, kad Audito komiteto kartu su Valstybės kontrole pradėta vykdyti griežtesnė valstybinių auditų metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo kontrolė davė lauktų rezultatų – stebimų rekomendacijų skaičius sumažėjo 40 procentų ir šiai dienai valstybinių auditų rekomendacijų įgyvendinimas siekia beveik 90 proc. Komitetas atsižvelgdamas į tai, kad dalis valstybinių auditų rekomendacijų įgyvendinimo yra susiję su atitinkamų įstatymų projektų priėmimu ir siekdamas, kad rekomendacijos būtų įgyvendintos tinkamai ir laiku, Valstybės kontrolės parengtą informaciją perdavė nagrinėti Seimo komitetams pagal priskirtas veiklos kryptis, atkreipdamas dėmesį į parengtus ir pateiktus Seimui įstatymų projektus, kuriuos priėmus būtų įgyvendintos rekomendacijos.

3. Audito komitetui pristatyta **valstybės biudžeto asignavimų naudojimo 2016 m. I pusmečio analizė**. Išanalizavus institucijų pateiktus duomenis apie 2016 m. I pusmečio išlaidas, pastebėta, kad 2016 m. I pusmetį išlaidos, lyginant su atitinkamais 2010–2015 m. laikotarpiais, didėjo komandiruočiams, o išlaidos reprezentacijai ir kvalifikacijos kėlimui išliko tokios pat kaip ir 2015 m. I pusmetį, tačiau išlaidos ekspertams mažėjo net 65 proc., transportui – 7,4 proc. Darbo užmokesčio fondo I pusmečio išlaidos lyginant 2011–2016 m. palaipsniui didėja, o lyginant 2016 m. I pusmetį su 2015 m. atitinkamu laikotarpiu – padidėjo 8,6 mln. Eur. Lyginant su ankstesnių metų atitinkamu laikotarpiu, tendencingai didėja darbo užmokesčio fondo vadovams panaudojimas, 2016 m. I pusmetį vadovams priskaičiuota išmokėti apie 37 tūkst. Eur daugiau darbo užmokesčio nei 2015 m. I pusmetį.

4. Audito komitetas surinko iš kitų Seimo komitetų pasiūlymus Valstybės kontrolės 2017 metų programai ir sprendimu Nr. 141-S-14 „**Dėl pasiūlymų Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2017 metų valstybinio audito programai**“ perdavė juos Valstybės kontrolei. Komitetas Valstybės kontrolės **2017 metų valstybinio audito programos projektą svartys Seimo naujos kadencijos rudens sesijoje**.

5. Valstybinės mokesčių inspekcijos atstovai Audito komiteto posėdyje pristatė **išmaniosios mokesčių administravimo sistemos (i.MAS) įgyvendinimo eigą**. Informacija priimta žiniai, klausimo nagrinėjimas komitete baigtas.

6. Audito komiteto posėdyje pristatyta Finansų ministerijos parengtas **2016–2019 m. ekonominės raidos scenarijus ir Valstybės kontrolės išvada** dėl jo. Audito komitetas išklause Valstybės kontrolės ir Finansų ministerijos atstovų pateiktą informaciją apie ekonominės raidos scenarijų. Fiskalinė institucija pritaria Finansų ministerijos įvardytiems rizikos veiksniams ir tam, kad, norint juos suvaldyti, reikalingas neatidėliotinas struktūrinių reformų įgyvendinimas ir palankios investicinės aplinkos užtikrinimas. Pagal patvirtintą ekonominės raidos scenarijų 2017–2019 m. namų ūkių vartojimas lieka pagrindinis ūkio plėtros veiksnys. Palanki padėtis darbo rinkoje ir žemas ribinis polinkis taupyti nuolatinės pajamas skatina namų ūkius didinti dabartinį vartojimą. Kita vertus, vangus taupymas, sumažėjęs investicinis aktyvumas ir dalinis eksporto pajėgumas silpnina vidutinio laikotarpio Lietuvos ūkio plėtros perspektyvas, todėl BVP augimo projekcijos peržiūros mažėjimo kryptimi visu vidutiniu laikotarpiu. Komiteto nariai susipažino su pateikta informacija.

7. Audito komitetui pristatytos **2015 finansinių metų Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Europos žuvininkystės fondo išlaidų, teisingumo, išsamumo ir tikslumo sertifikavimo audito ataskaitos**. KPMG Baltics atstovai pristatė informaciją apie Europos komisijai teikiamų ataskaitų, susijusių su Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai išlaidomis, teisingumo, išsamumo ir tikslumo sertifikavimo auditus. Informacija priimta žiniai, klausimo nagrinėjimas komitete baigtas. Komitete išklausa auditorių, Žemės ūkio ministerijos ir Nacionalinės mokėjimo agentūros atstovų informacija ir atsakymai į komiteto narių klausimus. Komitetas nutarė Europos žuvininkystės fondo išlaidų, teisingumo, išsamumo ir tikslumo sertifikavimo audito ataskaitą svarstyti kituose komiteto posėdžiuose, gavus papildomos informacijos iš Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos dėl skundų, susijusių su atitinkamų žuvininkystės sektoriaus veiksmų programų vykdymu.

2.4. Europos reikalų svarstymas

1. Audito komitetas svarstė **Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos tam tikros Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 finansų valdymo nuostatos, taikytinos tam tikroms valstybėms narėms, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia (COM/2016/418) ir**

Lietuvos Respublikos poziciją dėl jo. Pasiūlymo tikslas – sudaryti sąlygas Komisijai toliau mokėti bet kuriai valstybei narei, kuriai po 2016 m. birželio 30 d. bus teikiama finansinė parama, didesnius mokėjimus laikotarpiu, kai tos valstybės narės naudosis paramos priemonėmis, nekeičiant bendrų 2014–2020 m. ESIF asignavimų. Be to, pasiūlymu būtų sudarytos sąlygos 85 proc. dydžio didžiausią bendro finansavimo normą Kiprui taikyti iki programų užbaigimo. Audito komitetas pritarė Finansų ministerijos parengtai Lietuvos Respublikos pozicijai, išnagrinėjęs Pasiūlymą, įvertinęs šio Pasiūlymo aiškinamajame memorandume išdėstytus argumentus dėl teisinio pagrindo pasirinkimo, taip pat argumentus dėl Pasiūlymo atitikimo subsidiarumo ir proporcingumo principams ir pasirinktos priemonės nusprendė, kad nėra galimo prieštaravimo subsidiarumo principui.

2. Audito komitetas išnagrinėjo **Komisijos Komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai dėl papildomų priemonių siekiant didesnio skaidrumo ir ryžtingesnės kovos su mokesčių slėpimu ir vengimu (COM/2016/451) ir apsvarstė Lietuvos Respublikos poziciją dėl jo.** Komunikate apžvelgiama iki šiol padaryta pažanga ir nurodomos prioritetinės sritys, kuriose per ateinančius mėnesius reikės imtis veiksmų tiek ES, tiek tarptautiniu lygmenimis, siekiant sustiprinti kovą su mokesčių slėpimu, vengimu ir neteisėta finansine veikla. Audito komitetas pritarė Komunikate išdėstytoms esminėms iniciatyvoms, kuriomis siekiama Europos Sąjungos mastu sustiprinti kovą su mokesčių slėpimu, vengimu ir neteisėta finansine veikla ir Finansų ministerijos parengtai Lietuvos Respublikos pozicijai.

3. Audito komitetas svarstė **Pasiūlymą dėl Tarybos Direktyvos, kuria dėl prieigos prie kovos su pinigų plovimu informacijos iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES (COM/2016/452),** kuria siekiama įtvirtinti prievolę Europos Sąjungos valstybių narių mokesčių administracijoms suteikti prieigą prie kovos su pinigų plovimu tikslais kaupiamos informacijos apie tikruosius savininkus ir **Lietuvos Respublikos poziciją dėl jo.** Audito komitetas pritarė Finansų ministerijos parengtai Lietuvos Respublikos pozicijai, išnagrinėjęs Pasiūlymą, įvertinęs šio Pasiūlymo aiškinamajame memorandume išdėstytus argumentus dėl teisinio pagrindo pasirinkimo, taip pat argumentus dėl Pasiūlymo atitikimo subsidiarumo ir proporcingumo principams ir pasirinktos priemonės nusprendė, kad nėra galimo prieštaravimo subsidiarumo principui.

4. Audito komitetas išnagrinėjo **Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „2014–2020 m. daugiamečių finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūra (tikslinimas). Į rezultatus orientuotas ES biudžetas“ (COM/2016/603) ir apsvarstė Lietuvos Respublikos poziciją dėl jo.** Audito komitetas pritarė Finansų ministerijos suformuotai pozicijai, tačiau atkreipė dėmesį į tai, kad pateiktame peržiūros pasiūlyme nėra

įvertintas Brexit poveikis, taip pat į tai, kad siūlomo krizių rezervo sukūrimo poreikis ir įgyvendinimo galimybės nėra išsamiai pagrįstos.

5. Audito komitetas svarstė **Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 2012/2002, Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013, (ES) Nr. 1307/2013, (ES) Nr. 1308/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014, (ES) Nr. 652/2014, ir Europos Parlamento ir Tarybos Sprendimas Nr. 541/2014/ES (COM/2016/605) ir Lietuvos Respublikos poziciją dėl jo.** Pasiūlymu pateiktas ES finansinių taisyklių pakeitimų paketas, kuris apima Finansinio Reglamento bei 14 sektorinių teisės aktų pakeitimus. Audito komitetas pritarė Finansų ministerijos suformuotai Lietuvos Respublikos pozicijai, tačiau akcentavo, kad detalią Lietuvos Respublikos poziciją dėl atskirų Finansinio reglamento pasiūlymo elementų tikslinga konkretizuoti prasidėjus deryboms dėl atskirų reglamento pasiūlymo straipsnių 2017 metais.
